

<https://doi.org/10.15407/econlaw.2021.01.003>

УДК 347.956

В.С. ЩЕРБИНА, академік НАПрН України, д-р юрид. наук, проф., Заслужений юрист України, професор кафедри господарського права та господарського процесу Інституту права Київський національний університет імені Тараса Шевченка, м. Київ, Україна

 orcid.org/0000-0003-4221-0965

В.В. БОДНАР, канд. юрид. наук, помічник судді Північний апеляційний господарський суд, м. Київ, Україна

 orcid.org/0000-0002-0973-7653

ДЕЯКІ АСПЕКТИ АПЕЛЯЦІЙНОГО ПРОВАДЖЕННЯ В ГОСПОДАРСЬКОМУ СУДОЧИНСТВІ

Ключові слова: суд апеляційної інстанції, апеляційний господарський суд, апеляційна скарга, апеляційне провадження, процесуальна аналогія.

Досліджено питання щодо організаційних змін, що їх зазнали суди апеляційної інстанції, а також зміст норм господарського процесуального законодавства, в яких закріплені особливості апеляційного провадження. Запропоновано з метою уникнення (зменшення) випадків безпідставного подання апеляційних скарг доповнити ст. 254 Господарського процесуального кодексу (далі ГПК) України нормою щодо підстав апеляційного оскарження судових рішень на зразок того, як це визначено ч. 2 ст. 287 ГПК України щодо підстав касаційного оскарження. Зазначено, що чинна редакція ГПК України не містить норм, що визначали б, які процесуальні дії і протягом якого строку має вчинити суд апеляційної інстанції щодо витребування справи з суду першої інстанції, а також протягом якого строку суд першої інстанції, який розглянув справу, має надіслати її суду апеляційної інстанції. Наведено аргументи проти застосування судами під час розгляду справ так званої процесуальної аналогії. Внесені й інші пропозиції щодо вдосконалення чинного процесуального законодавства.

Постановка проблеми та актуальність дослідження. Передбачена Конституцією України (ст. 125, 129) можливість існування апеляційних судів (у тому числі в системі арбітражних судів) певний час не реалізовувалася на практиці, оскільки не була передбачена чинним на той час Законом України «Про арбітражний суд». Проте запровадження апеляційного і касаційного перегляду рішень арбітражних судів зумовило організаційні зміни в судовій системі, що періодично відбувалися протягом 20 років, а також приведення господарського процесуального законодавства у відповідність до наявного судоустрою.

Важливим етапом судової реформи стало втілення в законодавство України положень Стратегії реформування судоустрою, судочинства та суміжних правових інститутів на 2015—2020 роки, схваленої Указом Президента України від 20.05.2015 № 276/2015, правові наслідки якої потребують поглибленого дослідження, передусім з

Цитування: Щербина В.С., Боднар В.В. Деякі аспекти апеляційного провадження в господарському судочинстві. *Економіка та право*. 2021, № 1. С. 3—9. <https://doi.org/10.15407/econlaw.2021.01.003>

огляду на відповідність стандартам і передовим практикам Європейського Союзу та завданню господарського судочинства щодо справедливого, неупередженого та своєчасного вирішення судом спорів, пов'язаних зі здійсненням господарської діяльності, та розгляду інших справ, віднесених до юрисдикції господарського суду, з метою ефективного захисту порушених, невизнаних або оспорюваних прав і законних інтересів фізичних та юридичних осіб, держави.

Метою статті є дослідження організаційних змін в системі господарських судів та процесуальних змін, що стосуються господарського судочинства. Також основна увага приділяється апеляційним господарським судам і питанням апеляційного провадження.

Виклад основного матеріалу. Законом України від 21.06.2001 № 2538-III «Про внесення змін до Закону України «Про арбітражний суд» арбітражні суди були перейменовані в господарські суди, також було закріплено їхню триланкову систему, однією з ланок якої мали стати апеляційні господарські суди.

Водночас із вирішенням організаційних питань створення апеляційних господарських судів Законом України від 21.06.2001 № 2539-III «Про внесення змін до Арбітражного процесуального кодексу України» було вирішено процесуальні питання шляхом визначення в Розділі XII Господарського процесуального кодексу України (далі ГПК України) процедури перегляду судових рішень в апеляційному порядку.

Зокрема, ст. 92 ГПК України встановлено, що перегляд за апеляційною скаргою або поданням рішення місцевого господарського суду здійснює апеляційний господарський суд, повноваження якого поширюються на територію перебування відповідного місцевого господарського суду.

Таким чином, зазначеними положеннями Конституції України, Закону України «Про господарські суди» та ГПК України було створено організаційну та процесуальну основу утворення й функціонування апеляційних господарських судів і визначено їхні повноваження.

Реально створення апеляційних господарських судів почалося на виконання Указу Президента України від 11.07.2001 № 511/2001 «Про утворення апеляційних господарських

судів та затвердження мережі господарських судів України», яким передбачалося створення семи апеляційних господарських судів. Під впливом як об'єктивних, так і суб'єктивних чинників кількість апеляційних господарських судів наступного року була збільшена до дев'яти, а ще через рік — до одинадцяти.

Указом Президента України від 12.08.2010 № 811/2010 «Питання мережі господарських судів України» було ліквідовано Житомирський апеляційний господарський суд, Запорізький апеляційний господарський суд, Київський міжобласний апеляційний господарський суд та Луганський апеляційний господарський суд. Водночас утворено Рівненський апеляційний господарський суд, визначено територіальну юрисдикцію апеляційних господарських судів і затверджено мережу господарських судів України.

Отже, станом на 29.12.2017 в Україні діяли вісім апеляційних судів. Указом Президента України від 29.12.2017 № 454/2017 «Про ліквідацію апеляційних господарських судів та утворення апеляційних господарських судів в апеляційних округах», ухваленим в рамках реформування судоустрою, вісім апеляційних судів, що існували до цього, було ліквідовано, натомість утворено сім апеляційних господарських судів в апеляційних округах з визначенням їхнього місцезнаходження та областей, що входять до апеляційних округів.

У рамках того ж етапу судової реформи за три місяці до підписання Указу Президента України про створення апеляційних господарських судів в апеляційних округах Законом України від 03.10.2017 № 2147-VIII «Про внесення змін до Господарського процесуального кодексу України, Цивільного процесуального кодексу України, Кодексу адміністративного судочинства України та інших законодавчих актів» ГПК України було викладено в новій редакції. Значні зміни відбулися і стосовно перегляду судових рішень в апеляційному порядку.

З урахуванням висловлених в юридичній літературі дефініцій поняття «апеляція» (від лат. *appellatio* — скарга, звернення) та положень ГПК України, що регулюють апеляційне провадження, апеляційну скаргу можна визначити як скаргу, що подається однією із сторін спору до суду апеляційної інстанції з метою повторного розгляду справи з огляду

на незаконність і (або) необґрунтованість рішення чи ухвали.

Перегляд судових рішень судом апеляційної інстанції здійснюється у формі апеляційного провадження.

Апеляційне провадження як самостійна стадія судочинства у господарських судах (господарського судочинства) може бути охарактеризоване певними особливостями.

1. *Апеляційна скарга подається на рішення суду першої інстанції, яке не набрало законної сили.* Незважаючи на те, що ГПК України не містить норми, яка була в ч. 1 ст. 91 його попередньої редакції, такий висновок впливає, по-перше, зі змісту ч. 1 ст. 241 ГПК України, згідно з якою рішення господарського суду набирає законної сили після закінчення строку подання апеляційної скарги, якщо апеляційну скаргу не було подано, по-друге, — зі змісту ч. 1 ст. 256 ГПК України, якою передбачено, що апеляційна скарга на рішення суду подається протягом 20, а на ухвалу суду — протягом 10 днів з дня його (її) проголошення (особливості обчислення строків, передбачені абз. 2 ч. 1 ст. 256 ГПК України, нами тут не розглядаються).

2. *Перегляд судових рішень в апеляційному порядку здійснюється судами апеляційної інстанції, якими відповідно до ст. 253 ГПК України (ця стаття майже дослівно повторює ст. 25 ГПК України) є:* а) є апеляційний господарський суд, у межах апеляційного округу якого (території, на яку поширюються повноваження відповідного апеляційного господарського суду) знаходиться місцевий господарський суд, який ухвалив судові рішення, що оскаржується, якщо інше не передбачено цим Кодексом; б) Верховний Суд, який переглядає в апеляційному порядку судові рішення апеляційних господарських судів, ухвалені ними як судами першої інстанції; в) апеляційна палата Вищого суду з питань інтелектуальної власності, яка переглядає в апеляційному порядку судові рішення, ухвалені Вищим судом з питань інтелектуальної власності.

3. *Право апеляційного оскарження мають учасники справи* (їх склад визначено ст. 41 ГПК України залежно від форми господарського судочинства, категорії справ тощо), а також особи, які не брали участі у справі, якщо суд вирішив питання про їхні права, інтереси та (або) обов'язки (ч. 1 ст. 254 ГПК України).

Вважаємо, що з метою уникнення (зменшення) випадків безпідставного подання апеляційних скарг ст. 254 ГПК України доцільно було б доповнити нормою щодо підстав апеляційного оскарження судових рішень, як це визначено ч. 2 ст. 287 ГПК України щодо підстав касаційного оскарження.

4. *Апеляційна скарга подається безпосередньо до суду апеляційної інстанції* (ч. 1 ст. 257 ГПК України). На відміну від попередньої редакції ГПК України, ч. 2—4 ст. 91 якого визначали порядок подання апеляційної скарги (через місцевий господарський суд, який розглянув справу) та дії судів першої і апеляційної інстанцій, чинна редакція ГПК України не містить норм, що визначали б, які процесуальні дії і протягом якого строку має вчинити суд апеляційної інстанції щодо витребування справи з суду першої інстанції, а також протягом якого строку суд першої інстанції, який розглянув справу, має надіслати її до суду апеляційної інстанції.

Ужита в ч. 4 ст. 262 ГПК України конструкція «В ухвалі про відкриття апеляційного провадження ...вирішується питання про витребування матеріалів справи» є досить розмитою і не містить необхідних відомостей.

Не надає пояснень щодо процедури подання, витребування і надсилання матеріалів справ і положення пп. 15.5 п. 1 Розділу VI «Перехідні положення» ГПК України, згідно з яким «апеляційні та касаційні скарги подаються учасниками справи до або через відповідні суди, а матеріали справ витребовуються та надсилаються судами за правилами, що діяли до набрання чинності цією редакцією Кодексу». По-перше, зі змісту цього підпункту незрозуміло є конструкція «до або через відповідні суди» (що треба розуміти під відповідними судами? — В.Ш., В.Б.), по-друге, слід враховувати і те, що перехідні положення застосовуються, якщо потрібно врегулювати відносини, пов'язані з переходом від наявного правового регулювання до бажаного, того, яке має запроваджуватися з ухваленням нового закону [1, с. 12]. Перехідний характер положень, очевидно, має передбачати кінцевий термін їх застосування, чого не зроблено стосовно пп. 15.5 п. 1 Розділу VI «Перехідні положення» ГПК України.

Не містить необхідних відомостей щодо витребування і надсилання матеріалів справ і

Розділ IX «Направлення судових справ за межі суду» Інструкції з діловодства в місцевих та апеляційних судах України, затвердженої наказом Державної судової адміністрації України від 20.08.2019 № 814 [2].

На нашу думку, необхідно доповнити ст. 262 ГПК України відповідними положеннями, адже йдеться не просто про процедуру надсилання (передання) певних документів за правилами діловодства, а про визначені законом процесуальні дії, які суди апеляційної та першої інстанцій мають вчиняти, керуючись як органи державної влади положеннями ч. 2 ст. 19 Конституції України щодо обов'язку діяти лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України.

5. *Предметом перегляду справи судом апеляційної інстанції є перевірка законності й обґрунтованості рішення суду першої інстанції.* Відповідно до вимог ст. 236 ГПК України судові рішення має базуватися на засадах верховенства права, бути законним і обґрунтованим. У цьому випадку *законним* є рішення, ухвалене судом відповідно до норм матеріального права із дотриманням норм процесуального права, а обґрунтованим є рішення, ухвалене на підставі повно і всебічно з'ясованих обставин, на які сторони посилаються як на підставу своїх вимог і заперечень, підтверджених тими доказами, які були досліджені в судовому засіданні, з наданням оцінки всім аргументам учасників справи.

Частина 2 ст. 258 ГПК України певною мірою орієнтує скаржника, який звертається з апеляційною скаргою, у чому полягає незаконність і (або) необґрунтованість рішення чи ухвали. Це може бути, зокрема, неповнота встановлення обставин, які мають значення для справи, та (або) неправильність установлення обставин, які мають значення для справи, внаслідок необґрунтованої відмови у прийнятті доказів, неправильного їх дослідження чи оцінки, неподання доказів з поважних причин та (або) неправильне визначення відповідно до встановлених судом обставин правовідносин тощо. Як бачимо, прямої відповіді на запитання, у чому полягає незаконність судового рішення, ч. 2 ст. 258 ГПК України не містить, тому відповіддю на нього може слугувати положення ч. 4 ст. 269 ГПК України щодо порушення норм процесуаль-

ного права, які є обов'язковою підставою для скасування рішення, або неправильне застосування норм матеріального права.

6. *Межі перегляду справи в суді апеляційної інстанції, як правило, обмежені доводами та вимогами апеляційної скарги.* Виняток з цього загального правила встановлений ч. 4 ст. 269 ГПК України, згідно з чим суд апеляційної інстанції не обмежений доводами та вимогами апеляційної скарги, якщо під час розгляду справи буде встановлено порушення норм процесуального права, що є обов'язковою підставою для скасування рішення, або неправильне застосування норм матеріального права.

На відміну від суду касаційної інстанції, підставами касаційного оскарження судових рішень в якому є неправильне застосування судом норм матеріального права чи порушення судом норм процесуального права (виходячи з цього суд касаційної інстанції перевіряє правильність застосування судом першої чи апеляційної інстанції норм матеріального і процесуального права і не має права встановлювати або вважати доведеними обставини, що не були встановлені у рішенні або постанові суду чи відхилені ним), суд апеляційної інстанції досліджує докази, що стосуються фактів, на які учасники справи посилаються в апеляційній скарзі та (або) відзиві на неї, тобто розглядає питання як факту, так і права, перевіряючи як фактичний, так і юридичний бік справи.

Водночас докази, які не були подані до суду першої інстанції, приймаються судом лише винятково, якщо учасник справи надав докази неможливості їх подання до суду першої інстанції з причин, що об'єктивно не залежали від нього.

Ще одним обмеженням повноважень суду апеляційної інстанції є те, що він не приймає і не розглядає позовні вимоги та підстави позову, що не були предметом розгляду в суді першої інстанції.

7. *У суді апеляційної інстанції справи переглядаються за правилами розгляду справ у порядку спрощеного позовного провадження з урахуванням особливостей, передбачених у Главі 1 «Апеляційне провадження» Розділу IV «Перегляд судових рішень» ГПК України.*

У цьому випадку суд апеляційної інстанції нерідко стикається з ситуацією повної або часткової відсутності процесуальних норм, які б

мали регулювати певні відносини на стадії апеляційного провадження, до того ж аналогічні відносини врегульовані ГПК України на стадії провадження в суді першої інстанції.

Така ситуація призвела до застосування в судовій практиці процесуальної аналогії з метою усунення прогалин в процесуальному законодавстві, яка має місце і в цивільному [3, 4], і в господарському [5, 6], і в адміністративному [7] судочинстві. Зрозуміло, що запровадження застосування процесуальної аналогії Верховним Судом спричинило застосування її і судами апеляційної інстанції.

З цього приводу варто зазначити, що поняття аналогії закону та аналогії права, а також підстави їх застосування встановлені ст. 8 Цивільного кодексу України і стосуються лише цивільних відносин. Чинними процесуальними кодексами можливість застосування аналогії закону чи аналогії права передбачена статтями, в яких йдеться про джерела матеріального права, що застосовуються судом. Прикладом можуть слугувати ст. 11 ГПК України, ст. 7 Кодексу адміністративного судочинства України (далі КАС України) та ст. 10 Цивільного процесуального кодексу України (далі ЦПК України). Натомість статті цих кодексів, в яких йдеться про господарське судочинство (ст. 3 ГПК України), адміністративне судочинство (ст. 3 КАС України) та цивільне судочинство (ст. 3 ЦПК України), жодним чином не згадують про можливість застосування процесуальної аналогії — регулювання процесуальних відносин, не урегульованих відповідним кодексом, процесуальними нормами того ж або іншого кодексів, що регулюють подібні за змістом процесуальні відносини. Більше того, у ч. 6 ст. 7 КАС України прямо зазначено, що аналогія закону та аналогія права не застосовується для визначення підстав, меж повноважень та способу дій органів державної влади та місцевого самоврядування.

Конституція України в ст. 6 встановлює, що державна влада в Україні здійснюється на засадах її поділу на законодавчу, виконавчу та судову. Органи законодавчої, виконавчої та судової влади здійснюють свої повноваження у встановлених Конституцією межах і відповідно до законів України.

Ще категоричніше ця вимога закріплена в ч. 2 ст. 19 Конституції, згідно з якою органи державної влади та органи місцевого самовря-

дування, їх посадові особи зобов'язані діяти лише на підставі, у межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України.

Тому вважаємо правильним, що законодавець, ухвалюючи в 2017 р. нові редакції ГПК України, КАС України та ЦПК України, не сприйняв пропозиції щодо застосування процесуальної аналогії.

Єдиним виходом із ситуації, що склалася з наявністю добре відомих Верховному Суду прогалин у процесуальному законодавстві, ми вбачаємо якомога швидше їх заповнення шляхом внесення доповнень до процесуальних кодексів. На наше переконання, помилковими є спроби науковців і практиків, зокрема суддів, обґрунтувати можливість застосування судами різних юрисдикцій «процесуальної аналогії» — як аналогії закону, так і аналогії права, навіть з обмеженнями, які у цьому випадку пропонуються [8, 9, 10, 11].

Висновки. Апеляційне провадження як самостійна стадія судочинства у господарських судах (господарського судочинства) має певні особливості, зокрема підстави апеляційного оскарження.

Вважаємо, що з метою уникнення (зменшення) випадків безпідставного подання апеляційних скарг ст. 254 ГПК України доцільно було б доповнити нормою щодо підстав апеляційного оскарження судових рішень, як це визначено ч. 2 ст. 287 ГПК України щодо підстав касаційного оскарження.

Оскільки чинна редакція ГПК України не містить норм, які б визначали, які процесуальні дії і протягом якого строку має вчинити суд апеляційної інстанції щодо витребування справи з суду першої інстанції, а також протягом якого строку суд першої інстанції, який розглянув справу, має надіслати її суду апеляційної інстанції, вважаємо, що варто доповнити ст. 262 ГПК України відповідними положеннями, адже йдеться не просто про процедуру надсилання (передання) певних документів за правилами діловодства, а про визначені законом процесуальні дії, які суди апеляційної та першої інстанцій мають вчинити, керуючись як органи державної влади положеннями ч. 2 ст. 19 Конституції України щодо обов'язку діяти лише на підставі, у межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України.

Переглядаючи рішення суду в порядку апеляційного провадження, суд апеляційної інстанції нерідко стикається з ситуацією повної або часткової відсутності процесуальних норм, які б мали регулювати певні відносини на стадії апеляційного провадження, до того ж аналогічні відносини врегульовані ГПК України на стадії провадження в суді першої інстанції. Така ситуація призвела до застосування в судовій практиці процесуальної ана-

логії з метою усунення прогалин у процесуальному законодавстві.

На нашу думку, застосування судами процесуальної аналогії суперечить як Конституції України, так і процесуальним кодексам, а тому виходом із ситуації, що склалася з наявністю прогалин у процесуальному законодавстві, може бути лише якомога швидше їх заповнення шляхом внесення доповнень до процесуальних кодексів.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Практика законотворення 01. Правила оформлення проектів законів та основні вимоги законодавчої техніки (Методичні рекомендації). Ред. та упоряд. Крижанівський В.П. Київ: ФОП Москаленко О.М., 2014. 44 с. URL: http://eef.org.ua/wp-content/uploads/2017/01/Rules_Web.pdf (дата звернення: 21.12.2020).
2. Інструкція з діловодства в місцевих та апеляційних судах України: затверджена наказом Державної судової адміністрації України від 20.08.2019 № 814. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0814750-19#Text> (дата звернення: 22.12.2020).
3. Ухвала Касаційного цивільного суду у складі Верховного Суду від 18.11.2019 у справі № 664/4673/14-ц. URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/85804990> (дата звернення: 22.12.2020).
4. Ухвала Касаційного цивільного суду у складі Верховного Суду від 21.02.2019 у справі № 336/4232/17. URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/80330508> (дата звернення: 22.12.2020).
5. Ухвала Великої Палати Верховного Суду від 02.12.2019 у справі № 910/7023/19. URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/86103936> (дата звернення: 22.12.2020).
6. Ухвала Великої Палати Верховного Суду від 15.04.2019 у справі № 903/922/17. URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/81171466> (дата звернення: 22.12.2020).
7. Ухвала Касаційного адміністративного суду у складі Верховного Суду від 20.11.2019 у справі № 215/911/19 (адміністративне провадження № К/9901/32096/19). URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/85774534> (дата звернення: 22.12.2020).
8. Луспенник Д.Д. Процесуальна аналогія в цивільному судочинстві: де-юре та де-факто (постановка проблеми). *Адвокат*. 2006. № 2. С. 12—17.
9. Карнаух Т.М. Проблеми застосування правової аналогії у цивільному судочинстві України. *Наукові записки*. 2010. Том 103. Юридичні науки. С. 106—109.
10. Дроздович Н. Процесуальна аналогія: самостійний принцип кримінального провадження чи елемент законності. *Слово Національної школи суддів України*. 2019. № 3 (28). С. 113—126.
11. Туровець О.В. Деякі аспекти застосування процесуальної аналогії у господарському судочинстві. В кн.: *Правове життя сучасної України: матеріали Міжнар. наук. конф. проф.-викл. та аспірант. складу*. Нац. ун-т «Одеська юридична академія», Півд. регіон. центр НАПрН України. Одеса: Фенікс, 2014. Т. 1. С. 468—470.

Надійшла 22.12.2020

REFERENCES

1. Praktyka zakonotvorennia 01. Pravyła oformlennia proektiv zakoniv ta osnovni vymohy zakonodavchoi tekhniki (Metodychni rekomendatsii). Red. ta uporiad. Kryzhanivskyi V.P. Kyiv: FOP Moskalenko O.M., 2014. 44 p. URL: http://eef.org.ua/wp-content/uploads/2017/01/Rules_Web.pdf [in Ukrainian].
2. Instruktsiia z dilovodstva v mistsevykh ta apeliatsiinykh sudakh Ukrainy: zatverdzhena nakazom Derzhavnoi sudovoi administratsii Ukrainy vid 20.08.2019 No. 814. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0814750-19#Text> [in Ukrainian].
3. Ukhvala Kasatsiinoho tsyvilnoho sudu u skladi Verkhovnoho Sudu vid 18.11.2019 u spravi No. 664/4673/14-ts. URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/85804990> [in Ukrainian].
4. Ukhvala Kasatsiinoho tsyvilnoho sudu u skladi Verkhovnoho Sudu vid 21.02.2019 u spravi No. 336/4232/17. URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/80330508> [in Ukrainian].
5. Ukhvala Velykoi Palaty Verkhovnoho Sudu vid 02.12.2019 u spravi No. 910/7023/19. URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/86103936> [in Ukrainian].
6. Ukhvala Velykoi Palaty Verkhovnoho Sudu vid 15.04.2019 u spravi No. 903/922/17. URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/81171466> [in Ukrainian].

7. Ukhvala Kasatsiinoho administratyvnoho sudu u skladі Verkhovnoho Sudu vid 20.11.2019 u spravi No. 215/911/19 (administratyvne provadzhennia No. K/9901/32096/19). URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/85774534> [in Ukrainian].
8. Luspenyk D.D. Protsesualna analohiia v tsyvilnomu sudochynstvi: de-yure ta de-fakto (postanovka problemy). *Advokat*. 2006. No. 2. P. 12-17 [in Ukrainian].
9. Karnaukh T.M. Problemy zastosuvannia pravovoi analohii u tsyvilnomu sudochynstvi Ukrainy. *Naukovi zapysky*. 2010. Vol. 103. Yurydychni nauky. P. 106-109 [in Ukrainian].
10. Drozdovych N. Protsesualna analohiia: samostiinyi pryntsyyp kryminalnoho provadzhennia chy element zakonnosti. *Slovo Natsionalnoi shkoly sudiv Ukrainy*. 2019. No. 3(28). P. 113-126 [in Ukrainian].
11. Turovets O.V. Deiaki aspekty zastosuvannia protsesualnoi analohii u hospodarskomu sudochynstvi. V kn.: *Pravove zhyttia suchasnoi Ukrainy: materialy Mizhnar. nauk. konf. prof.-vykl. ta aspirant. skladu*. Nats. un-t "Odes'ka yurydychna academia", Pivd. rehion. tsentr NAPrN Ukrainy. Odesa: Feniks, 2014. Vol. 1. P. 468-470 [in Ukrainian].

Received 22.12.2020

V.S. Shcherbyna

Taras Shevchenko National University of Kyiv, Kyiv, Ukraine

orcid.org/0000-0003-4221-0965

V.V. Bodnar

Northern Economic Court of Appeal, Kyiv, Ukraine

orcid.org/0000-0002-0973-7653

SOME ASPECTS OF THE APPEAL IN ECONOMIC JUDICIAL PROCEEDINGS

The issues of organizational changes that the courts of appellate instance have undergone, as well as the content of the norms of economic procedural legislation, which enshrine the features of appellate proceedings.

The peculiarities of appellate proceedings as an independent stage of economic litigation are considered, which include the following: a) an appeal is filed against a decision of a court of first instance that has not entered into force; b) review of court decisions on appeal is carried out by the courts of appeal; c) the right to appeal has the participants, as well as persons who did not participate in the case, if the court has decided on their rights, interests and (or) responsibilities; d) the appeal is filed directly with the court of appeal; e) the subject of review of the case by the court of appellate instance is the verification of the legality and validity of the decision of the court of first instance; f) the limits of review of the case in the court of appeal, as a rule, are limited by the arguments and requirements of the appeal; g) in the court of appellate instance cases are reviewed according to the rules of consideration of cases in the order of simplified claim proceedings, taking into account the features provided by the Code.

It is proposed in order to avoid (reduce) cases of unfounded filing of appeals to supplement Art. 254 Code of Economic Procedure of Ukraine norm on the grounds of appeal of court decisions such as defined in Part 2 of Art. 287 of the Code of Economic Procedure of Ukraine on the grounds of cassation appeal. It is noted that the current version of the Code of Economic Procedure of Ukraine does not contain rules that would determine what procedural actions and within what period the appellate court should take to recover the case from the court of first instance, and during what period the court of first instance should consider the case her appellate court. Arguments are made against the use by courts of the so-called "procedural analogy" in cases. Other proposals are being made to improve the current procedural legislation.

Keywords: court of appellate instance, Economic Court of Appeal, appeal, appeal proceedings, procedural analogy.